

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU (W JEZYKU POLSKIM) (Należy podać cel projektu, opisać jakie badania realizowane będą w projekcie oraz podać powody podjęcia danej tematyki badawczej - maksymalnie jedna strona zdefiniowanego maszynopisu)

Od 25 lat zjawisko uczestnictwa obywateli w podejmowaniu decyzji publicznych (partycypacji) jest szeroko dyskutowane na całym świecie, co związane może być choćby z upowszechnieniem się budżetów partycypacyjnych. Analizy dotyczące partycypacji skupiają się na postrzeganiu partycypacji z perspektywy inicjatorów (samorządu lokalnego), mniej natomiast na jej recepcji przez obywateli (np. mieszkańców miasta) zwłaszcza lokalnych elit (członków lokalnej społeczności, którzy wywierają szczególny wpływ na jej funkcjonowanie). Głównym celem niniejszego projektu jest uzupełnienie braku wiedzy na temat recepcji partycypacji z perspektywy obywateli, odpowiadając na pytanie: Jaka jest recepcja partycypacji z punktu widzenia elit lokalnych (rozumiana jako odbiór przez elity lokalne prowadzonych przez samorząd lokalny konsultacji i podobnych działań). Będzie temu służyć weryfikacja czterech hipotez badawczych:

1. Z punktu widzenia elit lokalnych, działania partycypacyjne nie podnoszą jakości podejmowanych decyzji.
2. Z punktu widzenia elit lokalnych wykorzystanie działań partycypacyjnych obniża poziom zaufania obywateli do władz.
3. Z punktu widzenia elit lokalnych wykorzystanie działań partycypacyjnych nie wpływa na poczucie ich sprawstwa.
4. Recepcja partycypacji z perspektywy elit lokalnych jest uzależniona od usytuowania gminy w jednym z 4 historycznych regionów Polski

Planowane badania będą oparte na studium przypadku 12 polskich gmin. Przypadki zostaną dobrane celowo w oparciu o typologię czterech historycznych regionów Polski: 1) Ziemie Zachodnie i Północne - osiedleńcze, 2) Ziemie dawnego zaboru niemieckiego, przyłączone do Polski w latach 1918-1921, i śląski obszar plebistytowy, 3) Ziemie dawnego zaboru austriackiego, przyłączone do Polski w latach 1918-1921, 4) Ziemie dawnego zaboru rosyjskiego. Typologia ta zostanie zaaplikowana ze względu na to, że wcześniejsze badania pokazały, że typ partycypacji w danej gminie jest związany z jej usytuowaniem w jednym z czterech historycznych regionów Polski. Ponadto, biorąc pod uwagę podział administracyjny gmin w Polsce, trzy typy gmin zostaną wybrane jako obszary badawcze dla każdego historycznego regionu: 1) gmina miejska, 2) gmina wiejska, 3) gmina miejsko-wiejska (celowo wyłączony z analizy został czwarty typ gminy – miasta na prawach powiatu ze względu na ich specyficzny charakter). Łączna liczba obszarów badawczych będzie zatem wynosić 12.

W ramach planowanego badania zostaną wykorzystane dwie techniki badawcze. Pierwszą z nich jest analiza dostępnych danych zastanych (*desk research*) odnoszących się do partycypacji w danej gminie, takich jak: literatura naukowa, materiały prasowe, dokumenty oficjalne. Zgromadzone w ten sposób dane, zostaną wykorzystane jako podstawa do opracowania dyspozycji do indywidualnych wywiadów pogłębionych (druga technika badawcza) przedstawicielami elit lokalnych np. przedstawicielami NGOs, przedsiębiorcami, lokalnymi dziennikarzami, politykami, czy liderami społeczności lokalnej. Zarówno praktycy jak i kluczowi informatorzy zostaną zidentyfikowani na podstawie analizy danych zastanych. W każdym obszarze badawczym zostanie przeprowadzonych co najmniej 6 wywiadów, a łącznie we wszystkich obszarach nie mniej niż 72. Wywiady będą miały za zadanie sprawdzić, w sposób pogłębiony, możliwe sposoby recepcji partycypacji z perspektywy osób z różnych środowisk. Wszystkie obszary badawcze zostaną poddane analizie porównawczej ze względu na uzyskane wyniki.

Zastosowane w niniejszym projekcie badanie recepcji partycypacji z perspektywy elit lokalnych, uzupełni stan wiedzy i może stanowić bazę do dalszych badań w bardziej szczegółowych obszarach dotyczących partycypacji takich jak ochrona środowiska, czy kultura. Badania szczegółowe będą mogły dostarczyć praktycznych rekomendacji jak usprawniać procesy partycypacyjne – konsultacje społeczne lub w jakich przypadkach należałoby odstąpić od ich.